

Јевџениј Прошкин

КОВИТЛАЦ ЖИВОТА

Киша. Чудна ствар. Зими је толико чекаш, а кад дође пролеће - почињеш да проклињеш све на свету. Пут је клизав, као комад сапуна, а гума ми је потпуно ћелава. Треба да успорим. Па добро, шта је мени? Снаћићу се, нисам дете. А можда да прикочим? Не! Било ког другог дана, али не данас. Жена ми је у породилишту, морам успети. Пут је пуст, нема ниједног аутомобила. Биће све како треба. И шта сам се ја одједном узбудио? Старим. Зар са тридесет и пет?

Изненада - лос. Сдесна - шума. Волан улево. Два рефлектора - фарови. Откуд аутобус? Ни страха, ни бола. Само чуђење. А лос је био велики, као нилски коњ. Смешно!

* * *

Топло је и тихо. Некакво давно заборављено, ни са чим упоредиво, осећање потпуног спокоја. Тако се осећала метагалаксија уочи Великог праска. Баш тако! Ког бре праска? Које до ђавола галаксије? Треба разјаснити где сам то ја. Свест ради јасније него икад, али тело - са њим нешто није у реду. Тамно је. Чудан жамор. Полужамор - полупулсирање. Чега? Свега унаоколо. Веома личи на куцање срца. Не мог. Моје - оно куца само по себи. Истина, откуцаји су сувише чести. Како онда да се не узбудим.

Некакав осећај немира. И неугодности. Нешто није како треба. Нешто треба да се мења. Меки додир по глави. Оштар убод јарке светлости. У плућа проваљује ваздух и растрза их. Изгледа да нисам дисао. Оштар бол око пупка. Ништа, издржаћу.

-Погледајте, не плаче. Сила је!

-То није добро. Беба треба да плаче.

Старија бабица пажљиво разгледала новорођенче. Болница. Пуно је света. Пре свега неких девојака - стажисткиња. Ту ми допире до мозга да сам потпуно го. Покушавам да прикријем своју голотињу али руке не слушају.

- Јаој, погледајте како маше ручицама! Смешна је! - чују се гласови стажисткиња.

- Добили сте девојчицу, - говори бабица некој измученој жени. Изгледа да се ради о мени. Девојчица! Јел' то нека шала? Савијам врат који не жели да ми се потчини и... О, Боже! Где је оно? Где је све оно што треба да имам? Видим само кратке дебелушкасте ножице, које се копрцају у ваздуху. Моје? То није могуће. Моје су!

- Еј, шта сте урадили са мном? - питам ја, али језик одбија да се повинује и из грла излеће само једно "ехеј".

- Брбља нешто. Како је лепа! - разнежиле су се стажисткиње и почињу да тепају: Гили-гили! Цицо-мицо!

Значи цицо-мицо, мајку вам вашу?! Шта да учиним?! Господе, шта је с мојим пупком? Стани, ено је пупчана врпца. И та зграда и жена... Постепено почињем да схватам али мој мозак одбија да се сложи са мојим закључцима. Мене... су родили?! Али ја уопште нисам девојчица! Зовем се Алексеј, имам тридесет пет година, имам жену и сина! Ускоро, веома брзо треба да добијем и другог, а можда и ћерку, али то није важно. Ја сам путовао, ишао сам својој жени, али онда - лос, потом - аутобус. Ја све савршено добро схватам! И одједном, ја се поново рађам. И још као девојчица. Ко би то разумео?

Добро. Лепо. Неки верују у пресељење душа. Наводно постоје и начини да се установи када сам живео и ко сам био у прошлом животу. Нека буде. (Уосталом, како да се сада не сложим с тим?) Али да се сећам свега? А да нисам доспео на онај свет? Или можда, уствари, лежим негде привезан за кревет јаким каишевима? Занимљиво, Маша већ зна? Ма не, наравно, пред породиљама се не причају такве ствари. А ако је тако, како ће она протумачити моје отсуство? Шта ће помислити? - Погледајте каква лепотица! - бабица ме, као маче, приноси родиљи. Ма каква сам ја, до ђавола, лепотица? Имам црне бркове, велику ћелу и криве длакаве ноге. Ах, да! Немам ни бркове, ни длакаве ноге, ни... Једном речју, ништа.

И ту сам видео њено лице. Уморно, бледо лице, у крупним капима зноја, али свеједно тако лепо и бесконачно блиско лице.

- Маша! - вичем ја, али чује се само једно бесмислено "ма". Покушавам да јој све испричам, објасним, али из уста се откидају само неповезани, неартикулисани звуци. Па и кад бих могао да говорим, како бих објаснио да је моја мајка - моја жена, а мој отац... Ја сам.

- Доста је, треба да одморите, а и девојчица такође.

Бабица ме узима и спрема се да ме негде однесе. Изненада осећам да морам у тоалет, и то хитно. Ја сам одрастао човек, али како да им то кажем?

- Еј, Наталија Михајловна! Јел' сте чули? Она каже "пи-пи"!

- Ма пустите то, девојке! То је смешно! Нема ни сат времена како се родила, шта она може да каже? Она је још глупачица.

Значи, глупачица?! Ево ти матора вештице! Ех, жао ми је што си у пластифицираном мантилу...

- Ево видите, видите, Наталија Михајловна! Већ смо вам рекле!-затапшаше стажисткиње.

Бабица ме пажљиво погледа у очи.

-Прави вундеркинд. Далеко ћеш догурати, мила. Могу унапред да узмем аутограм?

Девојке-стажисткиње сложено и неестетски праснуше у смех, због чега сам се, на крају, узнемирио.

И сам се изненадих кад зајецах, као што то обично ради одојчад - горко и неутешно.

Да, нерви су ми отишли до ђавола.

Креветац. И што је најстрашније, одговара ми величином. Уопште ми се не спава. Свуд околу исти такви кревети, а у њима, мирно дахћући, лежи новорођенчад. Баш таква као што са ја. Кажу: ако Бог жели да казни некога, он му одузме разум. А ако узме тело? И са њим - читав живот, све чему сам се приближио, све што сам постигао за скоро тридесет пет година? Премда нисам много тога постигао. Зависи шта се узима за орјентир успеха. Само материјално благостање не може да буде светионик. То је, отприлике, као ветар: добро је ако дува у леђа, а ако дува у лице - па шта, може се ићи и насупрот ветру. А можда је судбина изабрала баш мене! - и дала ми другу шансу? Други покушај? Ко није маштао о томе да проживи живот изнова? Исправити грешке, на свим раскршћима изабрати само прави пут. Ко није о томе маштао? Тако испада да још треба и да се радујем. "Други покушај"... Филозоф! Брзо ћу да научим да говорим. Није ваљда да ме мој језик неће послушати. И шта онда? Треба Маши да кажем: "Мама, ја сам твој муж"? Или да се правим да не знам да читам, да не умем да пишем, да возим. Целога живота да се претварам. У почетку - да сам девојчица, затим - да сам девојка, затим... Облије ме зној при помисли да ћу морати да будем женско.

Све почети од нуле. Од апсолутне нуле! Зар је то моја друга шанса? Или ми је просто дата могућност да неко време-неких седамдесет година! - будем у кожи жене? Због чега? Тачније - зашто?

А пријатељи? Мој карактер, на крају, моје навике непримерене жени, - све је то прах и пепео?

У болничку собу уђоше оне исте стажисткиње да се диве генијалној девојцици (мени). Заборавивши се, махинално рекох:

- Да немате цигарету?

Оне се журно међу собом погледаше и поново зауставише поглед на мен и.

- Ух, ти! Кажи још нешто!

Направио сам грешку. Нисам могао да се повучем.

- Радо ћу са вама попричати, али сада позовите моју маму.

Било ми је изузетно тешко да говорим - као да су ми за језик тег привезали. Али ипак, то је била људска реч иако рачлава и врскава, ипак, била је сасвим разумљива.

Девојке су стајале на месту као укопане, и ја, да бих их повратио од запрепаштења (али у основи, наравно, из несташлука), понових своју молбу на енглеском. Можда им је језик међународне комуникације био ближи, јер су после тога излетеле у ходник као меци. Нисам успео ни да трепнем, кад је у собу упала читава делегација лекара и сестара на челу са већ познатом бабицом.

- Ј ел' то она? - показа на мене племенити старац са наочарима. Брижљиво ме узе у наручје.

- Значи, душице, ми већ разговарамо?

- Чак и на енглеском! - добацише стажисткиње.

- Па, о чему ћемо с тобом поразговарати?

- О чему год хоћеш, дедице! - одговорих, отворено се наслађујући постигнутим ефектом. - Али пре тога желим да знам да ли су мојој мајци јавили о погибији мога оца?

Бабица је већ, изгледа, изгубила способност чуђења и само је процедила:

- Да-а...

- Тако, дакле, другари. Пренесите јој да је њен муж Алексеј Воронов жив и здрав. Ето тако. Жив и здрав! - понових ја. - И, до ђавола, дајте ми већ једном да запалим!

Са руског превела *Весна Миџић*